

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Wstęp do nauk o kulturze		8.0.12427	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Rosjoznawstwa, Literatury i Kultury Rosyjskiej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Sinologia	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Katarzyna Arciszewska-Tomczak; dr hab. Diana Oboleńska, profesor uczelni; dr hab. Monika Rzeczycka, profesor uczelni			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		3	
Wykład		Semestr 1:	
Sposób realizacji zajęć		30 godzin - uczestnictwo w zajęciach;	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		30 godzin - samodzielne studiowania literatury;	
Liczba godzin		15 godzin - przygotowanie do egzaminu i sam	
Wykład: 30 godz.		egzamin.	
		Razem: 75 godzin = 3 ECTS.	
Termin realizacji przedmiotu			
2022/2023 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
Wykład problemowy		Sposób zaliczenia	
		Egzamin	
		Formy zaliczenia	
		egzamin ustny lub pisemny	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje ocenę na podstawie egzaminu (100%) na który składają się odpowiedzi na trzy pytania z zakresu treści programowych.	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	Bieżąca ocena pracy studenta w trakcie trwania zajęć	Egzamin ustny lub pisemny
	Wiedza	
K_W01	X	X
K_W02	X	X
K_W08	X	X
K_W10	X	X
K_W12	X	X
	Umiejętności	
K_U04	X	X
K_U06	X	X
K_U11	X	X
K_U13	X	X
	Kompetencje społeczne	
K_K01	X	X
K_K04	X	X
K_K08	X	X

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Brak wymagań formalnych.

B. Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych.

Cele kształcenia

Celem jest przekazanie studentom podstawowej wiedzy na temat fenomenu kultury, metod badania kultury i wypracowanie umiejętności rozumienia zjawisk kultury i relacji między nimi.

Treści programowe

1. Kultura. Powstanie i rozwój pojęcia „kultura”. Koncepcje kultury. Poznawanie kultury jako proces kulturotwórczy. Uczestnictwo w kulturze. Dziedziny i kategorie kultury. Poziomy kultury: wyższa i niższa.
2. Rozróżnienia kultury (szerokie oraz wąskie rozumienie kultury). Kultura a natura. Kultura a cywilizacja. Pojęcie cywilizacji. Kultura symboliczna: język, komunikacja, znak, symbol.
3. Czynniki nabywania kultury w procesie ontogenetycznym. Pojęcie tożsamości jednostkowej i kulturowej. Kultura narodowa. Obrzędy, symbole, mit, magia, rytuał, religia jako pierwotny czynnik kulturotwórczy.
4. Wielokulturowość. Komunikacja międzykulturowa. Kultura globalna a kultura lokalna. Kultura dominująca a kultura mniejszości. Ocena i porównywanie kultur. Etnocentryzm i jego formy (ksenofobia, rasizm). Relatywizm kulturowy. Pojęcie tabu w kulturze.
5. Zjawisko oporu i kontestacji kulturowej. Style życia, subkultury, nowoplemiona, kontrkultura, sekty.
6. Zjawisko umasowienia kultury. Historia badań (Zmierzch Zachodu - Oswald Spengler, Upadek cywilizacji zachodniej - Florian Znaniecki, Bunt mas - José Ortega y Gasset). Kultura społeczeństwa globalnego. Kultura multimedialna. Cyberkultura a globalizacja. Kultura Internetu.
7. Sztuka jako zjawisko społeczno-kulturowe. Tworzenie, obieg, obecność i odbiór sztuki.
8. Koncepcje kultury: Wilhelm Dilthey, Oswald Spengler, José Ortega y Gasset, Nikołaj Bierdiajew, Karl Jaspers, Michaił Bachtin, Jurij Łotman, Lew Gumilow, Marshall McLuhan, Zygmunt Bauman. Filozofia kultury Ernsta Cassirera.

Wykaz literatury**A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):****A.1. wykorzystywana podczas zajęć**

- Badanie kultury. Elementy teorii antropologicznej, red. M. Kempny i E. Nowicka, Warszawa 2003.
- Baldwin E., Longhurst B., S. McCracken i in., Wstęp do kulturoznawstwa, Poznań 2004.
- Burszta W., Antropologia kultury, Poznań 1998.
- Filipiak M., Od subkultury do kultury alternatywnej, Lublin 1999.
- Filipiak M., Socjologia kultury. Zarys zagadnień, Lublin 2000.
- Gajda J., Antropologia kulturowa, Toruń 2002.
- Golka M., Socjologia kultury, Warszawa 2013 lub inne.
- Kasarek L., Chińska kultura symboliczna. Jej współczesne metamorfozy w literaturze, teatrze i malarstwie, Wydawnictwo Akademickie Dialog, Warszawa 2011.

- Kłoskowska A., Encyklopedia kultury polskiej XX wieku, T. 1. Pojęcia i problemy wiedzy o kulturze, Wrocław 1991.
- Kłoskowska A., Socjologia kultury, Warszawa 1981.
- Malinowski B., Mit, magia, religia [w:] Dzieła t. 7, PWN 1990.
- Maffesoli M., Czas plemon. Schyłek indywidualizmu w społeczeństwach ponowoczesnych, Warszawa 2008.
- Strinati D., Wprowadzenie do kultury popularnej, Poznań 1998.
- Wiedza o kulturze. Antropologia kultury. Zagadnienia i wybór tekstów, red. G. Godlewski, L. Kolankiewicz, A. Mencwel, M. Pęczak, Warszawa 2001.

B. Literatura uzupełniająca

- Bachtin M., Twórczość Franciszka Rabelais`go a kultura ludowa średniowiecza i renesansu, Kraków 1975.
- Barthes R., Mit i znak, Warszawa 1970.
- Caillois R., Żywioł i ład, Warszawa 1973.
- Dylematy wielokulturowości, red. W. Kalaga, Kraków 1998.
- Dziamski G., Postmodernizm wobec kryzysu estetyki współczesnej, Poznań 1996.
- Eliade M., Sacrum, mit, historia, Warszawa 1974.
- Godzic W., Oglądanie i inne przyjemności kultury popularnej, Kraków 1994.
- Huizinga J., Homo ludens. Zabawa jako źródło kultury, Warszawa 1985.
- Kowalczyk S., Filozofia kultury, Lublin 2005.
- Lichaczow D., Poezja ogrodów, Wrocław 1991.
- McLuhan M., Wybór pism, Warszawa 1975.
- Mioletinski E., Poetyka mitu, Warszawa 1981.
- Pasierb J., Pionowy wymiar kultury, Kraków 1983.
- Porębski M., Ikonosfera, Warszawa 1981.
- Ricoeur P., Egzystencja i hermeneutyka. Rozprawy o metodzie, Warszawa 1985.
- Spengler O., Dusza kultury; Kultura i cywilizacja; Natura – Historia – Kultura, [w:] A. Kołakowski, Spengler, Warszawa 1981.
- Symbole i symbolika, red. M. Głowiński, Warszawa 1991.
- Uspienski B., Historia i semiotyka, Gdańsk 1998.
- Yi-Fu-Tuan, Przestrzeń i miejsce, Warszawa 1987.
- Ziemiańska-Sapija D., Semiotyka szkoły tartuskiej jako nauka o kulturze, Warszawa 1987.
- Bauman Z., Kultura w płynnej nowoczesności, Warszawa 2011.

Prowadzący każdorazowo uaktualnia obowiązujący zestaw literatury przedmiotu.

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W01, K_W02, K_W08, K_W10, K_W12 K_U04, K_U06, K_U11, K_U13 K_K01, K_K04, K_K08	K_W01, K_W02, K_W08, K_W10, K_W12 Student: <ul style="list-style-type: none"> • zna terminologię z zakresu nauk humanistycznych takich jak nauki o kulturze i religii i literaturoznawstwo, a także dziedzin i dyscyplin pokrewnych, właściwych dla kierunku Sinologia (K_W01), • ma uporządkowaną wiedzę ogólną z zakresu nauk o kulturze (K_W02), • ma wiedzę o powiązaniach nauki o kulturze z naukami właściwymi dla kierunku Sinologia (K_W08), • zna i rozumie metody analizy, interpretacji różnych wytworów kultury, teorii lub szkół badawczych w zakresie nauk humanistycznych i pokrewnych, właściwych dla kierunku Sinologia (K_W10), • ma wiedzę o odbiorcach kultury i metodach diagnozowania ich potrzeb i oceny jakości usług (K_W12).
	Umiejętności K_U04, K_U06, K_U11, K_U13 Student: <ul style="list-style-type: none"> • umie samodzielnie i pod kierunkiem opiekuna naukowego zdobywać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności badawcze, korzystając z różnych źródeł (K_U04), • potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla sinologii w zakresie nauk o kulturze (K_U06), • definiuje, objaśnia i stosuje poprawnie w mowie i w piśmie podstawowe zagadnienia właściwe dla nauk humanistycznych w pracy nad wybranymi tematami (K_U11), • prezentuje efekty swojej pracy w w przejrzystej, usystematyzowanej i przemyślanej formie z zastosowaniem różnorodnych, nowoczesnych metod i technik, dostosowanych do odpowiedniej dziedziny nauk (K_U13).

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K01, K_K04, K_K08

Student:

- ma świadomość zakresu swojej wiedzy i umiejętności fachowych, a także rozumie potrzebę dalszego, ciągłego rozwoju w zakresie umiejętności profesjonalnych, a także kompetencji personalnych i społecznych (K_K01),
- jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych (K_K04),
- ma świadomość znaczenia refleksji humanistycznej dla kształtowania się międzykulturowych więzi społecznych (K_K08).

Kontakt

katarzyna.arciszewska@ug.edu.pl